

Projekt Vače 81

Na podlagi informacij prof. Jožeta Zupančiča o domnevnem težišču Slovenije blizu Vač, je bil Jože Dernovšek pobudnik pri projektu Vače 81. Pozneje je sodeloval pri publikacijah o geometričnem središču Geoss. Projekt Vače 81 ima v zasnovi revitalizacijo vseh dejavnosti na celotnem območju. Župan Franci Rokavec je kot poslanec DZ v letu 2003 dal predlog za sprejem Zakona o Geossu, ki ga je DZ sprejel.

Na spletni strani KS Vače zasledimo: »Društvo za razvoj in varovanje GEOSS-a se je preko različnih organizacijskih oblik razvilo na osnovi projekta GEOSS (sprva se je imenoval »Projekt Vače 81«) ki ga je 16. junija leta 1981 sprejel od občine posebej imenovan iniciativni odbor. Takrat je ta odbor odločil, da se pospešijo priprave za postavitve posebnega obeležja na izračunani lokaciji 4. julija leta 1982. Društvo GEOSS v sedanji organizacijski obliki deluje od leta 1998.

Domoljubni projekt »Vače 81« (zasnoval ga je ekonomist in geodet Peter Svetik na pobudo tedanjega župana Občine Litija Jožeta Dernovška) je obsegal območje od samega središča takratne Socialistične republike Slovenije, prek Vač, do arheoloških najdišč, na pobočjih Klenika, skupaj z raznimi prireditvami, literaturo, spominki in drugimi nalogami. Izračun (opravil je geodet Marjan Jenko) je pokazal, da središče Slovenije pade na zelo lepo lokacijo pri Slivni, kamor naj bi postavili trajno obeležje – pomnik GEOSS (oblikoval ga je arhitekt Marjan Božič).

GEOSS ima v svoji osnovi izrazito simboličen pomen, saj predstavlja simbol slovenstva, srce naše države, ki je skupno vsem Slovencem.»